

Svoju strast prema filmu pretvorio sam u posao

Talijanski redatelj Edoardo Leo za gostovanja u Zagrebu

Budući da se u mom filmu »Osamnaest godina poslije« govori o gubitku, o smrti, želio sam napraviti komediju, natjerati ljude da se smiju

Romina PERITZ
romina.peritz@vjesnik.hr

Filmski prvijenac talijanskoga glumca i redatelja Edoarda Lea »Osamnaest godina poslije«, otkako je imao premijeru u lipnju, osvojilo je čak dvadeset i dvije nagrade na međunarodnim festivalima i dobio odlične kritike i priznanja u Italiji i inozemstvu. Talijanska je kritika zaključila da je riječ o jednome od najboljih filmova iz žanra filmova ceste posljednjih godina. Leo je to prvi film, za koji je napisao i scenarij zajedno s Marcom Boninijem, no u filmskoj je industriji već četrdeset godina. Taj tridesetosmogodišnji Rimljanin dobro je poznato lice među talijanskom publikom budući da je glumio u brojnim filmovima i serijalima, naročito onima u produkciji RAI-ja.

U povodu Pete smotre novoga talijanskoga filma u Zagrebu Leo je posjetio Hrvatsku te prisustvovao premijernom prikazivanju svoga filmskoga uratka u zagrebačkome kinu Tuškanac u kojemu je odigrao zajedno s Boninijem jednu od glavnih uloga. Bio je više nego zadovoljan kako je prihvaćen njegov film, a osobito mu je bilo drago da je publiku uspio nasmejati. - Budući da se radi o filmu koji govori o gubitku, o smrti, želio sam napraviti komediju, natjerati ljude da se smiju iako se radi o ozbiljnoj temi. Smatram da nema boljeg načina da se govori o smrti u filmu komediji, smatra Leo.

Možete li nam ukratko ispričati o čemu govori film? - U središtu radnje su dva brata koji ne razgovaraju i nisu u kontaktu punih osamnaest godina otkako su izgubili majku. Zbog smrti oca susreću se kako bi ispunili očevu želju. Radi se o trenutku kada dolaze na naplatu sve tajne njihove obitelji i njih se dvoje moraju razračunati s prošlošću. Sve se to događa tijekom putovanja automobilom od Rima do krajnjeg juga Italije gdje nose urnu. Što Vas je potaknulo da napišete tu priču i ima li u njoj autobiografskih elemenata? - Nema autobiografskih elemenata,

a sve je počelo kada je moj kolega Marco Bonini kupio old timer. Jednoga dana kada smo išli na more pomislili smo kako bi bilo lijepo napraviti film u kojem se pojavljuje jedan takav automobil. Dakle, sve je počelo kao zafrkancija, no u trenutku kad smo počeli pisati scenarij htjeli smo obuhvatiti sve teme koje nas zanimaju. Oslonac su nam bile komedije redatelja kao što su Ettore Scola, Mario Monicelli, Dino Risì, općenito talijanska komedija iz četrdesetih i sedamdesetih godina koju smatramo nedostižnim uzorom. Film koji predstavlja sve ono što volim u kinematografiji je Scolin film »C'eravamo tanto amanti« u kojemu se susreću razni žanrovi, a povijest Italije ispričana je preko obiteljskih priča.

Ovaj je film označio prekretnicu u Vašem profesionalnom životu. Preko noći ste od glumca postali redatelj. Kako se osjećate u toj dvostrukoj ulozi?

- Sve više počinjem razmišljati kao redatelj nego kao glumac. Razvio sam veći osjećaj za priču. A moj način shvaćanja filma proizlazi iz vrlo osobnih interesa, volim pričati u prvome licu i ne osjećam se kao redatelj koji

Kultura se u Italiji smatra područjem koje ne donosi novce i zato je na marginama. Mlade je potrebno ohrabrivati i motivirati ne samo novcima već i stavom

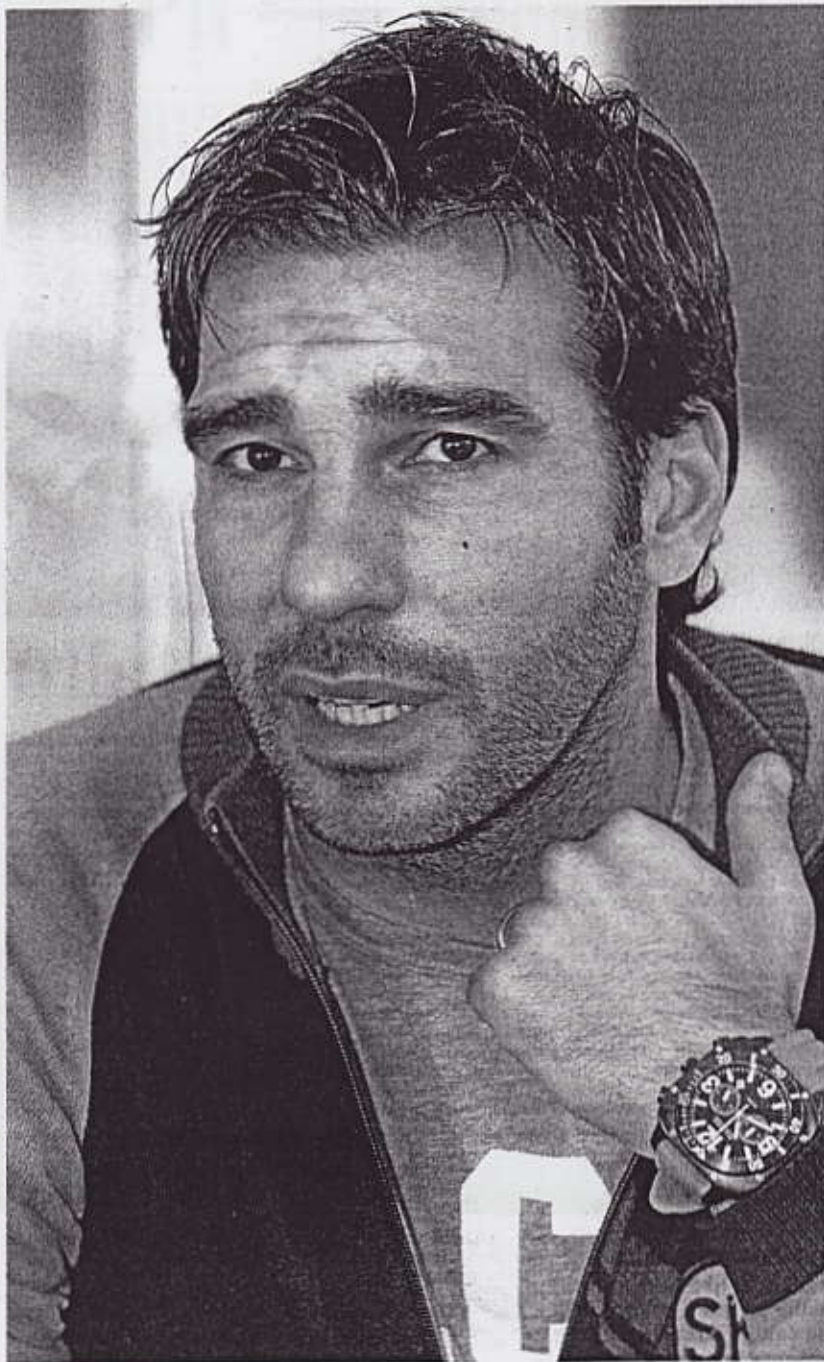
može ispričati baš svaku priču. Ako ne mogu snimati filmove o temama koje me zanimaju, radije ću biti glumac.

Je li teže glumiti ili režirati?

- Puno je teže režirati. Potrebna je duga priprema, a tu je i odnos s produkcijom i distribucijom, ekipom. To je jedan drugi tip talenta koji ne mora nužno biti umjetnički. Rekao bih da je to umijeće ponašanja. Filmski set je jedno krajnje nedemokratsko mjesto gdje naređuje redatelj - to je potrebno znati, voditi jedan cijeli mehanizam, a ne samo glumce.

Je li teško snimati filmove u Italiji?

- U Italiji je vrlo komplicirano snimati filmove, jako je teško ponaći novce, to je primarni problem, a zatim je tu i kulturni problem. Italija je zemlja starih ljudi - mladi političar ima pedeset godina, mladi učitelj ima četrdeset i sve je tako pomaknuto. Meće i dalje smatram mladim redateljom iako imam skoro četrdeset godina. Ja,

Edoardo Leo: Filmski set je krajnje nedemokratsko mjesto

Prizor iz filma »Osamnaest godina poslije«

međutim, ranije nisam bio spreman raditi filmove, no postoje doista mladi ljudi u ranim dvadesetima koji imaju izniman talent za režiju, ali ne mogu dobiti šansu.

Općenito, kultura se u Italiji smatra područjem koje ne donosi novce i zato je na marginama. Mlade je potrebno ohrabrivati i motivirati, ne samo novcima već i stavom.

Govoreći o obrazovanju i motivaciji, što je Vas potaknulo da uplovite u filmske vode? - To sigurno nije bio kućni odgoj budući da sam odrastao u akademski neobrazovanoj obitelji. Bio sam oduvijek jako znatiželjan, a imao sam i svog demona koji me proganjao, a to su film, književnost, poezija. Upisao sam fakultet i diplomirao književnost iz čisto vlastite znatiželje, a film mi je bio velika strast koju sam kasnije pretvorio u svoj posao. No moram priznati da sam kao mlad sanjao postati nogometaš.